

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ
НАУКА У НОВОМ САДУ

Никола Трајковић

**Дизајн и реализација
дистрибуираног *CI/CD* алата са
подршком за *2FA*,
нотификације и корисничку
аналитику**

ЗАВРШНИ РАД

Основне академске студије

Нови Сад, 2025

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ • ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

ЗАДАТАК ЗА ЗАВРШНИ РАД

Број:

Датум:

(Податке уноси предметни наставник - ментор)

Студијски програм:	Софтверско инжењерство и информационе технологије		
Студент:	Никола Трајковић	Број индекса:	SV45/2021
Степен и врста студија:	Основне академске студије		
Област:	Софтверско инжењерство и информационе технологије		
Ментор:	Бранко Милосављевић		
НА ОСНОВУ ПОДНЕТЕ ПРИЈАВЕ, ПРИЛОЖЕНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ОДРЕДБИ СТАТУТА ФАКУЛТЕТА ИЗДАЈЕ СЕ ЗАДАТАК ЗА ЗАВРШНИ РАД, СА СЛЕДЕЋИМ ЕЛЕМЕНТИМА:			
<ul style="list-style-type: none"> - проблем – тема рада; - начин решавања проблема и начин практичне провере резултата рада, ако је таква провера неопходна;			

НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

Дизајн и реализација дистрибуираног *CI/CD* алата са подршком за *2FA*, нотификације и корисничку аналитику

ТЕКСТ ЗАДАТКА:

Анализирати концепте, архитектуру и начин рада постојећих *CI/CD* алата. Анализирати технологије за имплементацију двофакторске аутентификације. Анализирати механизме за интеграцију *CI/CD* система са системима за контролу верзија. Дефинисати архитектуру и имплементирати *CI/CD* систем који омогућава извршавање задатака на више чворова помоћу дистрибуираних агената, поседује двофакторску аутентификацију, нотификације вођене догађајима и кориснички интерфејс за надзор рада система. Документовати решење и дискутовати добијене резултате.

Руководилац студијског програма:	Ментор рада:

Примерак за: ☐ - Студента; ☐ - Ментора

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ • ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

КЉУЧНА ДОКУМЕНТАЦИЈСКА ИНФОРМАЦИЈА

Редни број, **РБР**:

Идентификациони број, **ИБР**:

Тип документације, **ТД**:

Монографска документација

Тип записа, **ТЗ**:

Текстуални штампани материјал

Врста рада, **ВР**:

Дипломски - бечелор рад

Аутор, **АУ**:

Никола Трајковић

Ментор, **МН**:

Др Бранко Милосављевић, редовни професор

Наслов рада, **НР**:

Дизајн и реализација дистрибуираног *CI/CD* алата са подршком за *2FA*,
нотификације и корисничку аналитику

Језик публикације, **ЈП**:

српски/ћирилица

Језик извода, **ЈИ**:

српски/енглески

Земља публиковања, **ЗП**:

Република Србија

Уже географско подручје, **УГП**:

Војводина

Година, **ГО**:

2025

Издавач, **ИЗ**:

Ауторски репринт

Место и адреса, **МА**:

Нови сад, трг Доситеја Обрадовића 6

Физички опис рада, **ФО**:

(поглавља/страница/ цитата/табела/слика/графика/прилога)

6/19/4/0/0/0/0

Научна област, **НО**:

Софтверско инжењерство и
информационе технологије

Научна дисциплина, **НД**:

Примењене рачунарске науке и информатика

Предметна одредница/Кључне речи, **ПО**:

Шаблон, завршни рад, упутство

УДК

Чува се, **ЧУ**:

У библиотеци Факултета техничких наука, Нови Сад

Важна напомена, **ВН**:

Извод, **ИЗ**:

Овај документ представља упутство за писање завршних радова на
Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду. У исто време је и
шаблон за *Thurst*.

Датум прихватања теме, **ДП**:

Датум одбране, **ДО**:

Чланови комисије, **КО**:

Председник: Др Горан Сладић, редовни професор

Члан: Др Мирослав Зарић, редовни професор

Члан, ментор: Др Бранко Милосављевић, редовни професор

Потпис ментора

	UNIVERSITY OF NOVI SAD • FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES 21000 NOVI SAD, Trg Dositeja Obradovića 6
	KEY WORDS DOCUMENTATION

Accession number, ANO :	
Identification number, INO :	
Document type, DT :	Monographic publication
Type of record, TR :	Textual printed material
Contents code, CC :	
Author, AU :	Nikola Trajković
Mentor, MN :	Branko Milosavljević, Phd., full professor
Title, TI :	Design and Implementation of a Distributed CI/CD Tool with Support for 2FA, Notifications, and User Analytics
Language of text, LT :	Serbian
Language of abstract, LA :	Serbian
Country of publication, CP :	Republic of Serbia
Locality of publication, LP :	Vojvodina
Publication year, PY :	2025
Publisher, PB :	Author's reprint
Publication place, PP :	Novi Sad, Dositeja Obradovica sq. 6
Physical description, PD : <small>(chapters/pages/ref./tables/pictures/graphs/appendixes)</small>	6/19/4/0/0/0/0
Scientific field, SF :	Software Engineering and Information Technologies
Scientific discipline, SD :	Applied computer science and informatics
Subject/Key words, S/KW :	Template, thesis, tutorial
UC	
Holding data, HD :	The Library of Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, Serbia
Note, N :	
Abstract, AB :	This document provides guidelines for writing final theses at the Faculty of Technical Sciences, University of Novi Sad. At the same time, it serves as a Typst template.

Accepted by the Scientific Board on, ASB :				
Defended on, DE :				
Defended Board, DB :	President:	Goran Sladić, Phd., full professor		
	Member:	Miroslav Zarić, Phd., full professor		
	Member, Mentor:	Branko Milosavljević, Phd., full professor		
		<table border="1"> <tr> <td>Menthor's sign</td> </tr> <tr> <td> </td> </tr> </table>	Menthor's sign	
Menthor's sign				

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ • ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

ИЗЈАВА О НЕПОСТОЈАЊУ СУКОБА ИНТЕРЕСА

Изјављујем да нисам у сукобу интереса у односу ментор – кандидат и да нисам члан породице (супружник или ванбрачни партнер, родитељ или усвојитељ, дете или усвојеник), повезано лице (крвни сродник ментора/кандидата у правој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, као ни физичко лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са ментором или кандидатом), односно да нисам зависан/на од ментора/кандидата, да не постоје околности које би могле да утичу на моју непристрасност, нити да стичем било какве користи или погодности за себе или друго лице било позитивним или негативним исходом, као и да немам приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на однос ментор-кандидат.

У Новом Саду, дана _____

Ментор

_____

Кандидат

_____

Садржај

1	Увод	1
2	CI/CD алати	3
2.1	<i>Jenkins</i>	3
2.2	<i>GitHub Actions</i>	3
2.3	<i>GitLab CI/CD</i>	4
3	Спецификација система	5
3.1	Функционални захтеви	5
3.2	Нефункционални захтеви	7
4	Закључак	9
	Биографија	17
	Литература	19

Глава 1

Увод

У индустријама као што су авијација, аутомобилска индустрија и телекомуникације, квалитет и поузданост система имају велики значај. Грешке у овим областима могу бити веома скупе или критичне. Због тога стандарди захтевају јасан преглед функционалних и нефункционалних захтева и њихову потпуну покривеност тестовима. Таква пракса омогућава већу безбедност и поузданост софтвера.

Континуирана интеграција и испорука (CI/CD) су темељ савременог софтверског инжењерства. Оне омогућавају бржу и поузданију испоруку апликација. Ипак, често не постоји јасна веза између захтева система и тестних случајева. То доводи до смањене покривености и повећава ризик од пропуштања критичних сценарија. Потребни су алати који повезују управљање захтевима и тестирање. На тај начин сви подаци се налазе на једном месту и избегава се дуплирање. Комуникација између тимова је боља, а захтеви и тестови су лако повезани и прегледни.

Овај рад описује развој CI/CD алата заснованог на *Master-Agent* архитектури. Алат је намењен сложеним и безбедносно осетљивим окружењима. Омогућава централизовано управљање и координацију аутоматизованих радних токова у дистрибуираном систему. Тако се постижу већа скалабилност и флексибилност. Подржани су кораци као што су клонирање складишта, пренос датотека, извршавање наредби и генерисање извештаја. Безбедност је обезбеђена двофакторском аутентикацијом (2FA) и шифрованом комуникацијом између чворова. Алат садржи аналитике за праћење перформанси и нотификације преко *Microsoft Teams-a*, *Slack-a* и саме апликације.

Циљ рада је да прикаже архитектуру, безбедносне механизме и аналитичке могућности развијеног алата. Посебна пажња посвећена је практичној примени у организацијама које захтевају високу поузданост и контролу процеса. Рад показује да савремен и интегрисан приступ аутоматизацији може унапредити развој и испоруку софтвера, чинећи их ефикаснијим, прегледнијим и лакшим за одржавање.

Глава 2

CI/CD алати

Развој софтвера данас захтева брзу и поуздану испоруку нових верзија. Због тога су настали бројни CI/CD алати који аутоматизују процес изградње, тестирања и постављања апликације. Њихов циљ је да открију грешке у раној фази и омогуће континуирани развој.

2.1 Jenkins

Jenkins је један од најраспрострањенијих CI/CD алата отвореног кода. Његова архитектура се заснива на *Master-Agent* моделу. У овом моделу *Master* управља извршавањем послова и распоређује их на *Agent-e*. *Agent-u* могу бити покренути локално или на удаљеним серверима.

Agent-u извршавају задатке као што су компилација, тестирање и деплој апликације. Оваква архитектура омогућава расподелу оптерећења и паралелно извршавање послова. Тиме се побољшавају перформансе и скалабилност система.

Комуникација између *Master-a* и *Agent-a* у *Jenkins-u* се одвија преко *Java Network Launch Protocol* (JNLP) или SSH протокола. JNLP омогућава покретање *Agent-a* као *Java Web Start* апликације. SSH протокол се користи за удаљене *Agent-e* и омогућава сигурнију везу.

Предности *Jenkins-a* су велика флексибилност и подршка за више од хиљаду *plugin-a*. Мане су сложено одржавање, ручна конфигурација и потреба за добрим познавањем система. Безбедност зависи од спољних додатака и често захтева додатну конфигурацију.

2.2 GitHub Actions

GitHub Actions је део *GitHub* платформе и нуди интегрисано CI/CD решење. У овом систему не постоји класичан *Master-Agent* однос. Уместо тога, користи се концепт *Runner-a*. Они представљају извршне јединице сличне *Agent-има*. *Runner-u* самостално преузимају послове са *GitHub* сервера и извршавају их. Архитектура је једноставнија, али са мањом контролом над процесима.

Runner-u могу бити *GitHub Hosted* или *Self-Hosted*. *GitHub Hosted* је *cloud* инстанца коју обезбеђује *GitHub*. *Master* логика је имплицитно интегрисана у *GitHub* платформу. Она управља оркестрацијом и надзором извршавања радних токова.

Радни токови се дефинишу у YAML датотекама унутар репозиторијума. Извршавање радних токова покреће се аутоматски на основу различитих догађаја. Најчешћи догађаји су *push*, *pull request* или креирање новог издања. Сваки радни ток који се извршава на *GitHub Hosted* окружењу покреће се у изолованом виртуелном окружењу. Оваквим приступом се повећава безбедност и стабилност извршавања.

Комуникација се одвија преко *HTTPS REST API-ja*. *Runner-и* периодично шаљу захтеве ка *GitHub* серверу и преузимају послове за извршавање. Овај приступ омогућава сигурну комуникацију, али захтева сталну конекцију.

Предност овог приступа је једноставна конфигурација и чврста интеграција са репозиторијумом кода. Мана је ограничена контрола над инфраструктуром и мања могућност прилагођавања сложеним системима.

2.3 GitLab CI/CD

GitLab CI/CD интегрише читав *DevOps* процес у једну платформу. Његова архитектура користи *Master-Agent* модел. *GitLab Server* има улогу *Master-a*, а *GitLab Runner* делује као *Agent*. *Master* управља дефинисаним радним током *CI/CD* процеса и шаље послове *Runner-има*.

Runner-и могу бити локални, удаљени или у *Docker* и *Kubernetes* окружењу. Они преузимају посао од *Master-a* и извршавају задате кораке, као што су *build*, *test* и *deploy*. Након завршетка рада, резултате враћају *Master-у*. Оваква архитектура омогућава истовремено извршавање више послова. Такође омогућава бољу контролу приступа и једноставније скалирање система.

Комуникација између *GitLab Server-a* и *Runner-a* одвија се преко *HTTP(S)* протокола. *Runner-и* активно контактирају *GitLab Server* преко *API-ја* и преузимају послове. Сва комуникација је шифрована путем *TLS-a*, што обезбеђује сигурност података.

GitLab CI/CD је стабилан систем, али за велике пројекте захтева снажну инфраструктуру и пажљиво подешавање.

Глава 3

Спецификација система

У овом поглављу описане су функционалности и технички захтеви система *Test Hub Mini* (назив развијеног система). Систем је осмишљен као дистрибуирани CI/CD алат који омогућава управљање, извршавање и надгледање радних токова у реалном времену.

Архитектура система заснива се на *Master-Agent* моделу. *Master* је представљен као централизовани систем и координише извршавањем послова. *Agent-и* су извршне јединице задужене за обраду задатака. Систем подржава више типова корака у радном току, као што су клонирање складишта, преузимање и отпремање датотека, извршавање скрипти и генерисање извештаја.

Циљ система је да обезбеди јединствено, сигурно и прошириво решење за континуирану интеграцију и испоруку у дистрибуираним окружењима.

3.1 Функционални захтеви

Функционални захтеви дефинишу могућности и понашање система у оквиру дистрибуиране CI/CD архитектуре. Главни циљ је да се омогући стабилан ток рада који подржава:

- управљање корисницима
- *Agent-има*
- пословима
- извршавањем
- аналитиком
- интеграцијом са спољним сервисима

3.1.1 Управљање корисницима

Управљање корисницима представља један сегмент система. При иницијалном подизању платформе, систем креира супер администратора. Подаци о овом налогу чувају се у конфигурационом фајлу. Супер администратор може креирати нове администраторе и обичне кориснике. Приликом креирања новог налога систем, генерише иницијалну лозинку која се може променити. Корисницима је омогућено ажурирање личних података, укључујући и промену профилне слике. Безбедност приступа систему обезбеђена је двофакторском аутентикацијом (2FA), преко *Google Authenticator-a* или *Microsoft Authenticator-a*.

3.1.2 Управљање Agent-има

Управљање Agent-има представља једну од кључних функционалности система. Систем подржава креирање, измену, брисање и преузимање *Agent-a*. Сваки *Agent* је задужен за преузимање послова које дефинише *Master* и извршавање њихових корака. Систем омогућава лак надзор и управљање статусима *Agent-a*.

3.1.3 Управљање пословима (*Job-овима*)

Управљање пословима чини једну од основних функционалности система. Сваки посао (*job*) представља радни ток CI/CD процеса и може се састојати од више корака (*step-ова*). Корисници могу креирати нове послове, мењати или брисати постојеће. Приликом покретања посла могу се подесити различити параметри који утичу на извршавање. Систем омогућава праћење извршавања у реалном времену, као и увид у историју свих претходних извршавања. Свака извршена инстанца садржи детаљан приказ статуса појединачних корака и логове који се могу преузети појединачно. У случају да је током извршавања посла дошло до отпремања датотека, систем омогућава преглед и преузимање отпремљених артефаката.

3.1.4 Нотификације и праћење статуса

Систем поседује развијен механизам за обавештавање о статусима послова. За сваку промену статуса, систем шаље нотификацију са информацијом о тренутном стању извршавања. Подржане су три врсте нотификација: *Microsoft Teams*, *Slack* и *In-App* (унутар саме апликације). Корисници могу изабрати за које послове желе да примају обавештења и које типове статуса желе да прате. Подешавање обавештења односи се на *In-App* нотификације, које се могу укључивати или искључивати појединачно за сваки посао и сваки статус. За *Slack* и *Microsoft Teams* нотификације подешавање се врши приликом креирања посла. Корисник сам бира да ли ће посао слати обавештења на ове платформе.

3.1.5 API и интеграције

Ради лакше интеграције са спољним системима, алат подржава генерисање и брисање API кључева. API кључеви омогућавају сигурну комуникацију са другим сервисима. Поред тога, систем подржава *webhook* интеграције за *GitHub* и *GitLab*, што омогућава аутоматско покретање одређених послова на основу активности у репозиторијуму.

3.1.6 Аналитика и извештавање

Систем садржи интегрисани аналитички модул који омогућава праћење активности и понашања корисника у реалном времену. Прикупљају се подаци о географском пореклу корисника, типовима уређаја које користе и најчешћим интеракцијама у систему.

3.2 Нефункционални захтеви

3.2.1 Безбедност

Систем треба да обезбеди висок ниво заштите података и комуникације између компоненти. Сви пренети подаци морају бити шифровани, а приступ систему ограничен само овлашћеним корисницима. Комуникација између *Master-a* и *Agent-a* мора бити заснована на сигурним протоколима који гарантују енкрипцију, проверу идентитета и интегритет порука. Поред тога, потребно је осигурати контролу приступа и заштиту спољних интерфејса од неовлашћених захтева.

3.2.2 Поузданост

Систем мора бити отпоран на грешке и обезбедити непрекидан рад чак и у случају отказа појединих компоненти. Уколико дође до прекида комуникације или пада *Agent-a*, остале компоненте морају наставити са радом без утицаја на целокупан процес. Подаци о извршавању послова и статусима морају се чувати на начин који спречава њихов губитак или оштећење.

3.2.3 Скалабилност

Архитектура система треба да подржи једноставно проширивање без значајних измена у постојећој структури. Мора бити омогућено додавање нових *Agent-a* и обрада већег броја послова без смањења перформанси. Систем треба да функционише једнако поуздано у мањим и већим окружењима, уз могућност динамичког прилагођавања оптерећењу.

3.2.4 Перформансе

Систем треба да омогући ефикасно извршавање послова и оптимално коришћење ресурса. Обрада података и комуникација између компоненти морају се одвијати без кашњења које би утицало на рад корисника. Распоређивање послова мора бити организовано тако да се избегне преоптерећење појединих чворова и обезбеди равномерна искоришћеност ресурса.

3.2.5 Употребљивост

Кориснички интерфејс треба да буде једноставан, прегледан и интуитиван. Све кључне функционалности морају бити лако доступне, а приказ података јасан и разумљив. Систем треба да омогући корисницима лако праћење статуса послова, нотификација и аналитике у реалном времену, као и прилагођавање приказа сопственим потребама.

3.2.6 Проширивост

Систем је конципиран тако да се лако може проширити новим функционалностима без већих измена у постојећем коду. Могуће је додати нове типове корака у радним токовима, интеграције са другим сервисима или нове механизме аутентикације. Ова

особина омогућава дугорочно одржавање и прилагођавање специфичним потребама организације.

3.2.7 Одрживост и проширивост

Систем мора бити дизајниран тако да омогући лако одржавање и надоградњу. Код и архитектура треба да буду организовани тако да је додавање нових функционалности могуће без значајних измена постојећег решења. Документација мора бити свеобухватна и ажурна, како би се олакшала будућа развојна и интеграциона унапређења.

Глава 4

Закључак

У закључку дајте кратак преглед онога шта урађено, са освртом на проблеме који су решени, предности и мане решења и правце даљег развоја.

Списак слика

Списак листинга

Списак табела

Биографија

Никола Трајковић је рођен 19. децембра 2002. године у Врању. Основну школу „Доситеј Обрадовић“ у Врању завршио је 2017. године као носилац Вукове дипломе. Гимназију „Бора Станковић“ у Врању завршио је 2021. године као носилац Вукове дипломе. Исте године уписује Факултет техничких наука у Новом Саду, одсек Софтверско инжењерство и информационе технологије. Положио је све испите предвиђене планом и програмом.

Литература
